

Maty
MODELARZ

ROK III • NUMER 1 • 1960r. • CENA 4,50 zł

1 8 0 0

MODEL KARTONOWY

SAMOCHÓD OSOBOWY „FIAT — 1800”

OPIS TECHNICZNY SAMOCHODU

Typ 1800; model 59; data wypuszczenia modelu marzec 1959 r.

Typ nadwozia „karetka” 6-osobowy czterodrzwiowy.

GŁÓWNE WYMIARY

długość całkowita	— 4465 mm
szerokość	— 1620 mm
wysokość	— 1425 mm
rozstaw osi	— 2650 mm
rozstaw kół:	
przednich	— 1340 mm
tylnych	— 1307 mm

SILNIK

6-cylindrowy górnozaworowy;
moc silnika 75 KM przy 5000 obr./min.;
Silnik umieszczony z przodu, napęd na tylne koła.

SKRZYŃKA BIEGÓW

4 biegi do przodu + wsteczny.

Hamulce hydrauliczne nośne na wszystkie koła; hamulec ręczny mechaniczny na koła tylne;
Szybkość maksymalna 143 km/h.
Najmniejszy promień skrętu 11,4 m.
Model samochodu wykonano w skali 1:15.

OPIS WYKONANIA MODELU

UWAGI OGÓLNE

Przed przystąpieniem do budowy modelu należy bardzo dokładnie przestudiować wszystkie rysunki, a przede wszystkim plan modelu podany na ark. 6, rysunki pomocnicze oraz opis budowy modelu. Musimy poznać kształty poszczególnych części, „widzieć” je w wyobraźni. Tak przygotowani i uzbrojeni w pewną dążą cierpliwości możemy przystąpić do wykonania modelu.

Pamiętajmy, że od dokładności i czystości wykonania będzie zależał wygląd modelu. Jeżeli ktoś ma dość cierpliwości i doświadczenia w budowie modeli, może swój samochód bardziej upodobnić do oryginału.

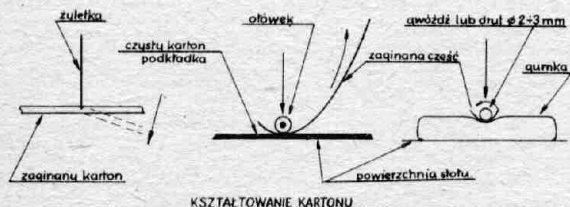
W tym celu światła (cz. 43, 46 p. i l. 24, 25, 26, 27, 28) wykonamy z błony fotograficznej, oczyszczonej w ciepłej wodzie z emulsji. Pod światła podkładamy cynfolię używaną do opakowania czekolady. Białe „niklowane” ramki okien wykonamy z brzołu. Podwozie wykonane ze sklejki lub listewek pozwoli nam na zamocowanie silnika gumowego do napędu modelu oraz wykonanie skręcanych kół przednich.

Zmiany takie należy jednak dokładnie przemyśleć i ustalić przed przystąpieniem do budowy modelu. Jeśli ktoś nie jest pewien, że powyższe zmiany potrafi dobrze wykonać nie psując modelu, powinien z nich zrezygnować. Model nasz i tak wiernie oddaje wygląd oryginału.

OZNACZENIA

Przykład: cz. 4p — część 4 prawa, cz. 4l — część 4 lewa. Na planie na ark. 6 narysowana jest w widoku z przodu i z tyłu tylko strona prawa modelu.

Linie nacięć wskazują trójkąty, a jeśli część jest symetryczna, to tylko z jednej strony. Linie wskazane czarnym trójkątem nacinamy po stronie zadrukowanej kartonu, białym po stronie odwrotnej.

Rys. 1.

Na sklejkach podano numery elementów, do których je przyklejamy.

Nadwozie składa się z pokrycia, żeber nadających kształt poszczególnym elementom, oraz drobnych detali jak lampy, numery, klamki, listwy ozdobne i wlot powietrza.

Żebra nr 2, 3, 5, 7, 11, 12, 14, 21, 30, 32 sklejamy w następujący sposób: ząbki nacinamy po stronie zadrukowanej kartonu (czarne trójkąty), następnie przenosimy linie zagięcia oznaczone białymi trójkątami na stronę nie zadrukowaną, nakładając ją w dwóch miejscach szpilką i nacinając ją z tej strony kartonu. Po zagięciu ząbków składamy żebra stroną drukowaną do siebie, sklejamy i przyciskamy żelazkiem do prasowania lub innym ciężarem.

Należy uważać, ażeby przy tej operacji nie skleić ząbków.

NARZĘDZIA I MATERIAŁY

Do wykonania modelu potrzebne nam będą ostre nożyczki do wycinania części, żyłtka do nacinania linii, połówka żyłtka złamana ukośnie do wycinania małych otworów lub małe dłutko (5 mm szerokości) oraz spinacze używane do suszenia bielizny; będziemy nimi ścisnąć sklejki łączonych elementów.

Do klejenia używamy klejów szybkoschnących „Ago” lub „Cristal Cement” (do nabycia w mydlarni, drogerii lub sklepie chemicznym). Klejów rybich, biurowych i fotograficznych stosować nie należy, źle bowiem spajają karton i psują wygląd modeli.

Ośki kół wykonamy z czterech szpilek.

Części 62 (elementy kół) w liczbie 8 sztuk najlepiej wykonać ze sklejki modelarskiej grubości około 1 mm lub celulojdu. W ostateczności możemy wykonać tę część z grubej tektury. (Przy zastosowaniu tektury otwory na ośki ulegają z czasem powiększeniu, a koła modelu mają tendencję do wychylania się na boki.) Otwory dla szpilek — „ośki” wykonamy gwoździkiem odpowiedniej średnicy.

WYKONANIE MODELU

Z arkusza 1 wycinamy maskę silnika — część 1 — po zewnętrznej stronie linii z wyjątkiem górnej części linii bocznej którą należy ściąć po stronie wewnętrznej. Masce nadajemy kształt według rysunku na ark. 6, kształtując sposobem pokazanym na rys. 1. Teraz wycinamy i sklejamy żebro 2. Żebrem tym łączymy rozciętą na środku maskę w jedną całość, tak aby nie powstała szczelina na środku maski. Żebro 3p i 3l przyklejamy oznaczonymi liczbą 1 sklejkami do boków maski.

Łotniki — części 4p i 4l formujemy według rysunku na ark. 6 i przyklejamy do żeber 3p i 3l. Do maski i łotników przyklejamy żebro 5, zwracając uwagę na numery sklejek. Do ząbków żebra 5 przyklejamy po wygięciu szybę przednią 6, a do górnej krawędzi szyby żebro 7, tak aby jedna połowa ząbków wystawała ponad szybę. Tak przygotowany przód nadwozia odkładamy na razie na bok.

Teraz musimy zmontować środkową część nadwozia. Wycinamy drzwi 8p i 8l, tnąc po zewnętrznej stronie linii. Nacinamy linie wskazane trójkątami i dolną część, stanowiącą bok nadwozia, wyginamy według rysunku na ark. 6, a następnie zginamy część dolną sklejki. Tak przygotowane boki 8p i 8l łączymy ukształtowanymi płacami dachu 9 i 10, zwracając uwagę na kierunek strzałek (na sklejках), wskazujących przód modelu.

Aby zachować właściwy profil dachu, wklejamy od spodu żebra 11, 12 i 14. Następnie wycinamy części 13 i 15; jest to przód i zakończenie dachu. W części 13 nacinamy według linii przednią krawędź i zginamy ją lekko, najlepiej na drucie średnicy około 3 mm. Części 13 i 15 po wygięciu przyklejamy do dachu, po czym od wewnątrz środkowej części nadwozia wklejamy jeszcze na środku żebro 16 i po bokach wygięte sklejki 17 i 18 (patrz rysunek na arkuszu 6).

Dwa gotowe już elementy nadwozia łączymy w całość w następującej kolejności: sklejkę okien i dachu nad przednią szybą, a na końcu boki nadwozia oraz zebro 34, widoczne na rysunku na ark. 6.

Sklejanie tylnej części nadwozia rozpoczniemy od wycięcia i uformowania kłapy bagażnika — cz. 19 i cz. 20, w której wycinamy otwory na belki podwozia i którą lekko zaginamy wzdłuż linii kreskowanej. Sklejając obie te części ze sobą, trzeba uważać, żeby ich nie przesunąć względem siebie. Pod spodem, na środku wklejamy sklejoną uprzednio zebro 21.

Błotniki tylne — cz. 22p i 22l — jest dość trudno właściwie uformować, należy więc przed ich wygięciem dokładnie przyrzeć się rysunkom na ark. 6. W uformowane błotniki wklejamy od tyłu zebro 23, tak aby od krawędzi błotnika do zebra pozostała odległość 1 mm. Gdy wklejmy zebra 23, wycinamy światła tylne — części od 24 do 28. Kształt w jaki mają być one uformowane widać na rysunku na arkuszu 6. Po wycięciu części od 24 do 28 wklejamy je według kolejności numerów, którymi są oznaczone. Przygotowane w ten sposób błotniki sklejamy z kłapą bagażnika 19 i 20.

Do części 20 w oznaczonym miejscu przyklejamy po zagięciu pod kątem prostym białych krawędzi numer rejestracyjny — część 29.

Zebro 30 po sklejeniu przyklejamy częścią nieząbkowaną do części 19, tak aby ząbki wystawały ponad nią. Do ząbków zebra 30 przyklejamy tylną szybę 31. Przy wyginaniu tylnej szyby trzeba zwrócić uwagę na prawidłowe nacięcie linii oznaczonych trójkącikami. Do górnej części szyby przyklejamy ząbkami zebro 32.

Przy słupku tylnej szyby (część niebieskiego koloru) przyklejamy po wygięciu światła 33p i 33l (patrz rys. na ark. 6).

Możemy teraz przystąpić do montażu nadwozia w jedną całość. Najpierw przyklejamy słupki tylnej szyby do sklejek szyb bocznych i część dachu 15 oraz ząbki części 15 do zebra 32. Po wyschnięciu kleju łączymy boki nadwozia sklejkami 18 i wklejamy zebro 35. Sposób i miejsce wklejenia zebra pokazane jest na rysunku na ark. 6.

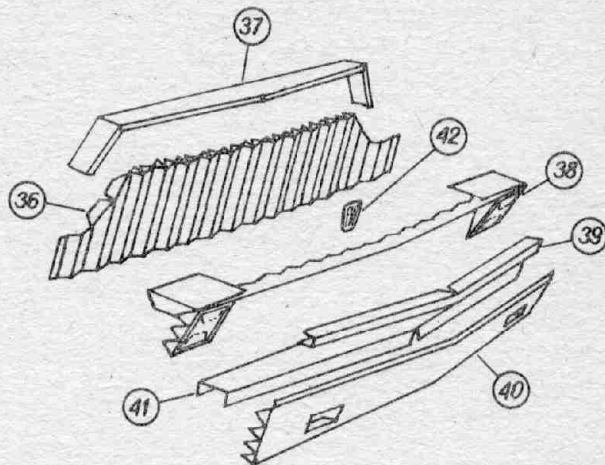
WLOT POWIETRZA, LAMPY PRZEDNIE

Musimy uważnie przyrzeć się częściom składającym się na ten zespół i rysunkowi pomocniczemu nr 3, aby nie było trudności w jego wykonaniu.

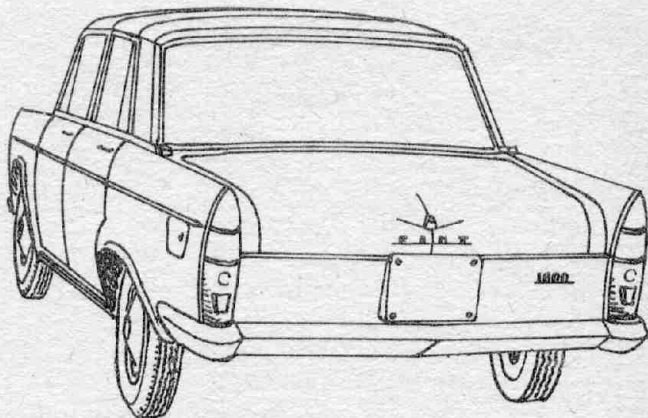
Siatka wlotu powietrza 36 musi być wygięta w kształt rozciągniętej harmonijki. W miejscach gdzie przebiegają między ząbkami białe pionowe paski, nacinaamy tę część po nie zadrukowanej stronie kartonu. Nacinając po stronie zadrukowanej, ustawiamy liniijkę tak, aby naciąć linię pionową między ząbkami i pionowymi białymi paskami. Nacinamy i zaginamy również ząbki oraz dwie boczne pochyłe sklejkę. W celu ostatecznego nadania kształtu tej części trzeba na biały poziomy pas nakleić zebro składające się z części 38 i 39. Przy wycinaniu tego zebra należy zachować ostrożność, bo części 38 i 39 są wąskie i wiotkie, mogą się więc łatwo pociąć. Część 39 po zagięciu przyklejamy pod spodem części 38, uważając, aby linia łamana w obu częściach była po tej samej stronie. Gotowe zebro naklejamy na

część 36. Górną część wlotu powietrza oklejamy częścią 37. Część tę wycinamy nie odcinając jednak na razie powierzchnię oznaczoną linią przerywaną, po nacięciu ułatwia ona nam odpowiednie wycięcie tej części. Po wygięciu odcinamy zbędny kawałek kartonu.

Do dolnej części 36 trzeba przykleić dwie uprzednio sklejoną ze sobą części 40 i 41 oraz znak fabryczny

Rys. 3.

Rys. 4.

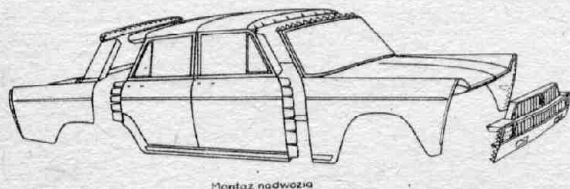
„Fiat” — cz. 42 na środku, w górnej części wlotu powietrza. Wspomniane wyżej części 40 i 41 po wycięciu zaginamy w sposób pokazany na rys. pomocniczym 3 i przyklejamy część 41 do cz. 40. Sposób ich sklejenia jest uwidoczniony również na rys. głównym i przekroju A — A na ark. 6.

Gotowy wlot powietrza przyklejamy od spodu na środku tylko do maski (część 1) w miejscu oznaczonym na sklejkach.

„Szkła” lamp głównych — cz. 43 — po wycięciu i nacięciu sklejek kładziemy stroną zadrukowaną na gumkę kreślarską i wypukłym zakończeniem wiecznego pióra lub jakiegokolwiek innego przedmiotu lekko wypuklamy. Naciskając niezbyt mocno pióro, należy wykonywać ruchy koliste od środka do krawędzi części 43. Wycinamy teraz i formujemy części 44p i 44l. Części te sklejamy w kształt stożków. Najtrudniej będzie nadać kształt części 45p i 45l. Każda z tych części wypełnia otwór między błotnikiem i wlotem powietrza. Kształt części 45 uwidoczniony jest na rysunku na ark. 6. Wyginając dopasowujemy tę część do miejsca, w które będzie wklejona.

Wycięte i przygotowane części 43, 44 i 45 sklejamy w całość najpierw wsuwając część 43 od strony szerszej do części 44, a po wyschnięciu kleju smarujemy klejem po stronie nie pokolorowanej krawędzie otworu części 45 i nakładamy tę część na sklejoną już części 43 i 44.

Wklejając gotowe lampy, musimy przedtem odciąć odpowiednio górną część stożka (części 44) zakresko-

Montaż nadwozia

Rys. 2.

waną na rysunku na ark. 6. Przy wklejaniu należy zachować wskazany na rysunku na ark. 6 odstęp. 0,5 mm od krawędzi błotnika. Równocześnie przyklejamy dolne części błotników.

Po wklejeniu świateł 46 p i 46 l przyklejamy do boków modelu listwy ozdobne. Na błotniku przednim listwy nr 71, a na listwach tych w zaznaczonym prostokącie najpierw części 72, a nie części 73. Na drzwiach przednich naklejamy listwy 74, na tylnych 75, a na błotniku tylnym listwy 76. Na pozostały u dołu biały pasek środkowej części nadwozia naklejamy listwę 70 p i 70 l. Należy jeszcze przykleić na części 19 zamek bagażnika — części 69 a, b, c — nad napisem „Fiat” oraz klamki. Wycinając klamki 68 p i 68 l rozcinamy je wzdłuż linii symetrii w celu łatwiejszego sklejenia. Po sklejeniu klamek nacinamy żyłką z ostrym końcem kreseczki oznaczone na drzwiach i w powstałe otwory wsuwamy sklejki klamek. Szersza część klamki powinna być skierowana do tyłu modelu. Od wewnątrz nadwozia nakładamy patyczkiem po kropki kleju na wystające sklejki klamek.

PODWOZIE

Wycinamy belki ramy: przednie 47 p i 47 l oraz tylne 48 p i 48 l, po nacięciu wyginamy je w kształt litery U i wsuwamy na razie nie przyklejając w otwory w żebrach. Teraz musimy skleić zderzaki.

Przedni zderzak — część 49 nacinamy wzdłuż linii środkowej i zaginamy. Końce zderzaka należy wygiąć i dopasować, a następnie złączyć sklejkami 50 p i 50 l, przyklejając je najpierw do jednej strony, tak żeby ząbki wystawały nad krawędzią części 49, a następnie do ząbków przyklejamy drugi koniec zderzaka. Na środku zderzak łączymy sklejką 50 a. W oznaczonych miejscach przyklejamy jeszcze do zderzaka numer rejestracyjny — część 52 — oraz kły — części 51 p i 51 l. Gotowy zderzak przyklejamy do wsuniętych w nadwozie belek przednich 47 p i 47 l. Po wyschnięciu kleju zderzak przysuwamy do ścianki 40 wlotu powietrza na odległość około 2,5 mm i przyklejamy belki przednie do żebra 34.

W podobny sposób sklejamy zderzak tylny, jest on trochę trudniejszy do wykonania od przedniego. Musimy dobrze uformować każdą z części 55, tak żeby jej krawędzie wewnętrzne zetknęły się, tworząc jedną linię. Dopiero wówczas łączymy je w całość sklejkami 56 p i 56 l. Po zagięciu i podklejeniu części 53 sklejką 54 sklejamy zderzak w całość

i przyklejamy do tylnych belek ramy 48 p i 48 l. Po wyschnięciu kleju zderzak dosuwamy na odległość około 1 mm od lamp tylnych i belki ramy przyklejamy do żebra 16.

KOŁA

Bieżnik 57 wyginamy cylindrycznie i łączymy na styk podklejając kawałkiem cienkiego papieru; część 58 po nacięciu ząbków i środkowej linii wyginamy i łączymy na styk jedną z 8 skłerek 59 (koło 59 należy rozciąć na 8 części).

Części 57 i 58 łączymy w całość według rysunku na ark. 6. W otwór części 58 wklejamy wygiętą część 60, ustawiając ją niebieskim paskiem w stronę ząbków części 58. Teraz wklejamy części 61, sklejąc ją w ten sam sposób jak część 58.

W gotową oponę wklejamy po dopasowaniu dwa kążki 62 wykonane w sposób opisany na początku przy omawianiu narzędzi i materiałów. Położenie kążków 62 w oponie musi być dokładnie takie, jak pokazano na rysunku na ark. 6.

Z części 66 i 67 sklejamy beleczki o kształcie litery T. Część 66 kładziemy na zeszyt i na środku z obu końców wyciskamy zakończeniem nożyczek rowek, w który po sklejeniu wciśniemy szpilkę — „oś”, łącząc w ten sposób parami koła przednie i tylne. Końce szpilek smarujemy lekko klejem. Gotowe zamocowane koło pokazano na przekroju C — C na ark. 6. Połączone koła wykańczamy wklejając w oponę wygiętą część 63. Krawędzie tej części powinny się zetknąć po wklejeniu.

Część 64 wyginamy w kształt stożka i łączymy od spodu na styk paskiem papieru. W części tej smarujemy lekko od wewnątrz brzeg otworu i wklejamy znaczek „Fiat” część 65. Sklejoną w ten sposób osłonę piasty naklejamy na część 63.

Gotowe koła mocujemy klejem beleczkami 66 — 67 do belek ramy (samochód kładziemy na dachu), ustawiając je w wykrojach błotników. Pokazane to jest na rysunku głównym na ark. 6.

Samochód nasz po wyschnięciu kleju jest gotów do próbnej jazdy. Jeśli został wykonany dokładnie, będzie wierną kopią oryginału.

Model opracował:

ZYGMUNT GROCHOWSKI
Warszawa

**TAK WYGLĄDA MODEL
SAMOCHODU „1800”**
który można
według zamiarów
plan

Adres Redakcji: Warszawa, ul. Chocimska 14, pokój 316, tel. 41231, wewnętrzny 28. Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15-go miesiąca poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz oddziały i Delegatury „Ruchu”. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” — Warszawa, ul. Srebrna 12. Cena prenumeraty kwartalnej zł 13,50 półrocznej zł 27,00, rocznej zł 54.

Cena prenumeraty za granicę jest o 40% droższa od ceny podanej wyżej. Przedpłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” w Warszawie, ul. Wilcza 16, za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-100024.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabywać w sklepie przy ul. Wiejskiej 14 w Warszawie. Zamówienia spoza Warszawy należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12. Druk. Wojsk. Zakł. Graf. W-wa. Zam. 1840; Nakład 25.100 egz. W-16.

WYDAJE:

Redakcja „Modelarza”

Redaktor numeru:

Z. Grabowski

Okladkę projektował:

H. Drzewiński

